

Резолюция на Европейския парламент от 10 март 2009 г. за изпълнението на Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети (2008/2247(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 21 февруари 2008 г. относно Двадесет и третия годишен доклад на Комисията относно упражняването на контрол на прилагането на правото на Общността (2005)⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 21 октомври 2008 г. относно 24-ти годишен доклад на Комисията относно наблюдението на прилагането на правото на Общността⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 4 септември 2007 г. за по-добро законотворчество 2005 г. прилагане на принципите на субсидиарност и пропорционалност – 13-ти доклад⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 4 септември 2007 г. относно по-доброто регулиране в Европейския съюз⁽⁵⁾,
- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по правни въпроси и становището на Комисията по икономически и парични въпроси (A6-0014/2009),

А. като има предвид, че Парламентът нееднократно е заявявал, че от законодателство на ЕС има смисъл само ако то се спазва в държавите-членки и поради това наблюдението на транспонирането и прилагането на законодателството на ЕС от държавите-членки трябва да бъде подобро; като има предвид, че Парламентът е предлагал след изтичането на срока за транспониране отговорният докладчик да информира Парламента за текущото положение;

Б. като има предвид, че Директива 2006/43/ЕО ("Директивата") беше приета от Парламента и Съвета на 17 май 2006 г. и срокът за транспонирането ѝ в държавите-членки изтече на 29 юни 2008 г., и като има предвид, че трябва да се провери дали транспонирането е протекло правилно;

В. като има предвид, че въпреки констатацията кои членове са били приложени и от кого, таблицата с резултатите, публикувана от Комисията, не дава информация за начина, по който е протекло изпълнението и за това дали националните правила съответстват на минималните стандарти, определени в Директивата;

Г. като има предвид, че целта на Директивата е, на първо място, да оптимизира качеството на одитите на годишните счетоводни отчети в целия ЕС, като по този начин повиши доверието в такъв вид отчетност и подобри положението на финансовите пазари, и, на второ място, да създаде условия за равнопоставеност на счетоводния сектор в рамките на вътрешния пазар;

Д. като има предвид, че прилагането на Директивата в държавите-членки трябва да бъде проверено предвид тази двойна цел;

1. Отбелязва, че Директивата беше приета в отговор на кризата, последвала краха на Енрон; подчертава, че настоящата финансова криза изтъква значението на висококачествените счетоводни и одиторски практики; изразява съжаление от факта, че само 12 държави-членки са транспонирали изцяло Директивата; настоятелно призовава Комисията да следи за незабавното ѝ транспониране и привеждане в действие;

2. Отбелязва със загриженост, че транспонирането на ключовите понятия "дружество, извършващо дейност в обществен интерес"⁽⁶⁾ (ДИДОИ) и "мрежа"⁽⁷⁾ води до различни тълкувания в държавите-членки; подчертава във връзка с това, че за дружество, припознато като ДИДОИ, както и по отношение на счетоводителя, одитиращ това дружество, Директивата въвежда различни важни задължения; отбелязва, освен това, че Директивата също така въвежда различни допълнителни задължения за одиторските дружества, обхванати в определението за "мрежа"; отбелязва, че е необходимо допълнително обмисляне по отношение на последиците от определението за "мрежа" и липсата на правна яснота относно отговорността на дружествата за действията на други дружества, които принадлежат към същата мрежа; изразява общи опасения, че една смесица от определения ще доведе до правна несигурност и високи разходи за привеждане в съответствие и по този начин ще окаже отрицателно въздействие върху постигането на целта на Директивата; поради това призовава Комисията да извърши обстоен преглед на прилагането на определенията и на видимите последици от тяхното въвеждане, както и да се стреми към яснота по отношение на дългосрочните политически приоритети за ЕС в тази област и начина, по който те могат да бъдат най-успешно постигнати, като проведе консултации с държавите-членки;

3. Отбелязва, че много държави-членки все още не са приложили член 41 от Директивата, съгласно който държавите-членки трябва да изискват от ДИДОИ да учредяват одиторски комитети или съпоставими органи; смята, че това изискване е важно средство за гарантиране на независимостта на задължителните одити на годишните счетоводни отчети на ДИДОИ;

4. Подчертава, че опитът напоследък показва необходимостта от често и висококачествено взаимодействие в рамките на одиторските комитети и между независимите директори, надзорни съвети и одитори и че неизпълнителните членове на съвети следва внимателно да обмислят възможността за провеждане на заседания без присъствието на изпълнителните членове на съвети;
5. Заключва, че определени държави-членки са приложили изискването на Директивата за ротация на одиторите в рамките на максимум седем години, като се предвидилис много кратък период на ротация от две или три години; изразява съмнение, че толкова кратки периоди на ротация повишават качеството и приемствеността на задължителните одити на ДИДОИ и изтъква, че те пречат на доброто опознаване на одитираната организация от страна на одиторите и одиторските дружества;
6. Изразява съжаление, че не всички държави-членки са въвели системата на публичен контрол, изисквана от Директивата; отбелязва, освен това, че в държавите-членки, в които са въведени форми на публичен контрол, съществуват значителни различия между тях; отбелязва, че публичният контрол съгласно Директивата трябва да бъде организиран така, че да се избягват конфликти на интереси; поставя под въпрос, във връзка с това, дали контролните органи, пряко свързани с националните правителства, удовлетворяват това изискване;
7. Смята, че е много важно изискването от Директивата сътрудничество между органите за публичен контрол да се осъществи на практика, тъй като интензивното сътрудничество между контролните органи благоприятства конвергенцията между държавите-членки и може да предотврати допълнителната административна тежест, до която водят различните национални процедури и изисквания;
8. Подчертава, че дъщерни дружества, които са регистрирани на фондова борса, подлежат на задължителен одит; препоръчва националното право да изисква от предприятията майки, които имат такива дъщерни дружества, да подлежат на задължителен одит, извършван от одитори, одобрени в съответствие с Директивата;
9. Счита, че съществува значителна неяснота по отношение на прилагането на член 47 от Директивата, който се отнася до работните документи по одита; изтъква, че въпреки че държавите-членки могат да разрешат прехвърлянето на работни документи по одита или на други документи, държани от задължителните одитори или одиторски дружества, одобрени от тях, на компетентните органи на трета страна, съществуват правни въпроси и въпроси, свързани със защитата на данните, които трябва да бъдат разгледани с цел да се гарантира, че информацията, която одиторите в ЕС получават от своите клиенти, остава поверителна и не се оповестява в трети страни, където подобни дружества са регистрирани на фондова борса или където е учредено предприятието майка;
10. Призовава Комисията да направи внимателна оценка на националното законодателство, транспониращо Директивата, да се заеме решително с проблемите, посочени в точки от 1 до 9, и да докладва пред Парламента в срок от две години; изразява съмнение дали избраният метод за минимално хармонизиране е наистина правилният начин за постигане на целите на тази и на други свързани с вътрешния пазар директиви, тъй като многото дерогации, разрешени от Директивата, ще доведат до допълнително разпокъсване на пазара на счетоводни услуги; призовава Комисията да използва ясни концепции при осъществяване на хармонизация;
11. Изтъква, че неоправдани забавяния в приемането на Международните одиторски стандарти (ISA) могат да окажат отрицателно въздействие върху регулаторната среда и да доведат до допълнително разпокъсване, което е в противоречие с общата цел на Директивата; поради това изисква от Комисията да избегне ненужните забавяния в приемането на стандартите и да започне широка публична консултация във връзка с приемането им;
12. Счита, че внимателното наблюдение и проверка на правилното и своевременно изпълнение на законодателството на ЕС е особено важно средство за постигане на по-добро прилагане на правото на ЕС и за избягване на практиката на прилагане на по-високи от общностните стандарти на национално равнище, която би могла да възникне въз основа, например, на член 40 от Директивата, който излага неизчерпателен списък на изискванията за отчитане с цел прозрачност;
13. Подкрепя това, че Комисията напътва държавите-членки и работи в тясно сътрудничество с тях с цел да осигури правилно и своевременно изпълнение, например като използва семинари за транспонирането като форум за постигане на консенсус относно изпълнението на конкретни разпоредби на общностното законодателство; подкрепя използването на таблици на съответствието в процеса на изпълнение като средство за постигане на максимална конвергенция; въпреки това смята, че е необходимо да се направи повече в областта на даването на ясни насоки на държавите-членки в хода на изпълнението и насочването им към безусловно изпълнение на общностното законодателство;
14. Решително набляга на факта, че всякакви квазизаконодателни мерки в обхвата на Директивата могат да бъдат приемани единствено чрез прилагането на процедурата по регулиране с контрол, придружена, където е необходимо, с оценка на тяхното въздействие;

Препоръка за осигуряване на качество

15. Приветства Препоръка 2008/362/ЕО на Комисията от 6 май 2008 г. относно външно гарантиране на качеството на задължителни одитори или одиторски дружества, които извършват одит на дружества, извършващи дейност в обществен интерес⁽⁸⁾; присъединява се към установеното мнение, че е важно да се провеждат независими външни проверки за осигуряване на качеството в съответствие с целта на Директивата за повишаване на качеството на одитите и достоверността на публикуваната финансова информация; нещо повече, подкрепя установеното мнение, че цялостната независимост и безпристрастност на инспекциите и инспекторите са от първостепенна важност;

16. Настоятелно призовава Комисията да насърчи националните структури за осигуряване на качеството в тясно сътрудничество с държавите-членки, което гарантира независима и външна оценка на качеството на работата на счетоводните дружества; подчертава във връзка с това, че Европейският законодателен орган трябва да се ограничи до общи рамкови разпоредби, установени в Директивата и препоръката, и да остави на професионалистите да изпълнят тези правила със съдържание;

Решение за регистрация на одитори от трети държави

17. Отбелязва Решение 2008/627/ЕО на Комисията от 29 юли 2008 г. относно преходен период за одиторски дейности на някои одитори и одиторски дружества от трети държави⁽⁹⁾; изисква от Комисията да съобщи на Парламента за последващите действия по въпроса за регистрацията на одитори от трети държави;

Отговорност на одиторите

18. Отбелязва, че разминаванията между режимите на отговорност на държавите-членки може да доведе до нормативен арбитраж и да подкопае вътрешния пазар, но съзнава различията в равнищата на участие, свързани с размера на одиторските дружества и дружествата, с които те работят; подчертава, че исквете за отговорност често идват от трети страни, в които в основата на такива съдебни спорове до голяма степен са договореностите за хонорари в зависимост от присъденото обезщетение; изразява нежелание да приеме подобна култура на съдебни спорове в Европейския съюз и изисква по-принципно решение на нежеланите последици от такива практики, в основата на които са хонорарите;

19. Отбелязва Препоръка 2008/473/ЕО на Комисията от 5 юни 2008 г. за ограничаване на гражданскоправната отговорност на задължителните одитори и одиторски дружества⁽¹⁰⁾, с която държавите-членки се призовават да ограничат отговорността на счетоводителите, като се вземат предвид собственото им национално законодателство и обстоятелства; отбелязва също целта на препоръката да се поддържат условия на равнопоставеност за предприятията и счетоводните дружества чрез по-голяма конвергенция между държавите-членки в тази област; подчертава, че целта за ограничаване на отговорността на одиторите на одиторските дружества, предложена в препоръката на Комисията, не трябва да нарушават принципите, които уреждат гражданската отговорност в някои държави-членки, като например принципа за правото на обезщетение на потърпевшите лица; подчертава, че в условията на текущата икономическа и финансова криза препоръката не би следвало да поставя под въпрос качеството на задължителния одит или доверието във функцията на задължителните одити; призовава Комисията да информира Парламента не по-късно от 2010 г. за въздействието и последващите действия по препоръката, като важен въпрос във връзка с това в частност е дали и до каква степен, в съответствие с целта на Директивата, препоръката е довела до по-голяма конвергенция между държавите-членки; подчертава, че в случай че възникне необходимост от допълнителни мерки, Комисията трябва да предприеме оценка на въздействието, за да се проучи евентуалното отражение на ограничаването на гражданската отговорност на одиторите и одиторските дружества върху качеството на одита, финансовата сигурност и концентрацията на пазара за одиторски услуги;

Консултация относно правилата за собственост

20. Приветства консултациите, които Комисията започна във връзка с правата на собственост в счетоводните дружества, и очаква с интерес отговорите на заинтересованите страни;

21. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

(1) ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87.

(2) Приети текстове, **Р6_ТА(2008)0060**.

(3) Приети текстове, **Р6_ТА(2008)0494**.

(4) ОВ С 187 Е, 24.7.2008 г., стр. 67.

(5) ОВ С 187 Е, 24.7.2008 г., стр. 60.

(6) Член 2, параграф 13 от Директивата.

(7) Член 2, параграф 7 от Директивата.

(8) ОВ L 120, 7.5.2008 г., стр. 20.

(9) ОВ L 202, 31.7.2008 г., стр. 70.

(10) ОВ L 162, 21.6.2008 г., стр. 39.